

ACC. N:R M. 10609:1-8.

Landskap: Västergötland Upptecknat av: Lven Rydstrand
Härad: Viste Adress: Brodalen
Socken: Levene Berättat av: Emilia Rydstrand
Uppteckningsår: 1947 Född år 1876 i Levene

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ramsöv ö småbarnlekvar. s. 1-8.

Lu F 53.

ACC. N:R M. 10609:1.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Ramsor och småbarnslekar.

L. U. F. 53.

Följande ramsor använde modern, när hon lekte med
det riktigt lilla barnet för att det inte skulle gråta.
Hon gjorde det med händerna, så som när hon bakade
och uppregade flera gånger följande. På den rista
raden uttalar, vilket skedd mycket kraftigt, kantade
hon nämntig med fart t. el. ett nyttan bort i sången.

"Baka kaka, baka kaka,
pekka na, pekka na, pecka na,^x
mjöla, mjöla, mjöla, mjöla,
skutt in i munnen!"

^x Peck var det samma som brödnagg. Men peckan
var i regel konunggjord av stä på 1870-80-talet
och hade klott 3 eller 4 taggar.

I.

ACC. N:R M. 10609:2.

L. U. F. 53.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Räknesrauser, som användes i skolan. S. ex. vid
leken "Kurra-gömma". De här utpräklade an-
vändes av barnen vid levas skolan i Västergötland
på 1880-90-talet.

"Ölla, pälla, pingeli pang,
Skara kärka tullan i käll.
De sa våra jänna Säll (= Säll)."

"Ett, två, tre,
vett du mera se.
Fyra, fyra, fyra, fyra,
sem, sek, sju.
Du
är ute me!"

"Hark, nark, vällingevark,
stod äpp i möra klacka rek,
gå te räk!"

II.

ACC. N:R **M.10609:3.**

"Ett ä tva,
Lars i vrad,
Tre ä fyra,
Pär i lya."

"Apapel, päpapel,
pörum, pörum.
knäka salt på förtä kvitt.
Ho va sth,
ho va tu.
Uts skau du,
vara nu.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R M. 10609:4

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Namnen på de olika fingerarna, som modern lärte
upp, medan hon samtidigt tog på de nyå barrens
finger var följande med början på summan:

Thummesall,

Fliskspall

Laugomman

Gulkebrann.

Dele fallt käruga säll i aska å ranns.

Medan modern lekte med barnens hand, tog hon
fram sin egen hand, släck summan emellan lång-
fingeret och ringfingeret och visade barnet den,
under det hon sjöng:

"Se ke myn han e,

se ke stor han e,

se ka lew han har,

se ka skull han far."

Därefter vecklade hon ut handen och tog med

ACC. N:R M. 10609:5.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

suigrarna eller skutt på bordet. Detta roade
bararna mycket.

Det händer, att moderner gred sin näsa med bar-
nets näsa, men det var mest så att ingen annan
såg det. Ty det ansågs inte frunt att visa sina
kärlor, och moderner brukade inte heller kyssa bar-
net, så att någon såg det.

Tante eller gammelmor, som kom på besök, fick lov
att leka med bararna eller komma hem nära på
1870-80-talet. Numera är det naturligt att de går så,
och att t. o. m. gammelmors kysser de snid till av-
sked, då de går.

ACC. N:R M. 10609:6.LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Fäljande ramma sade man på lek till små barn, då man fick något av dem och skulle ta det:

"Tack ska du ha,
gull ska du få,
i ont ska du aldrig låta."

Fäljande vers sjöngs för de små, när modern lekte med dem: på 1880-90-talet.

"När ja va liten,
så ville ja'entje söva,
då gick ja te skogen,
i luggade mej sua stäva.
i spelöv i luddeläv
de hade ja te tak
i sot i små i nitelöv,
de hade ja te mat!"

Det var i torpar- och småbönderhem, som man använde dessa ramar.

Följande rissa rymmer moderna lös beaktad, med en del
satt på moderns kua och "red rauka". Den följande
på 1890-talet och är vanlig ämne i Lunds rorben:

"Rida, rida rauka,
håsten helle Blauka.
Vart ska vi rida?
rida Karl å fria.
Hill ma piga.
Vai ska hon heta?
Anna Maja Greta!"

Så "riden" man nu stund, d. v. s. moderna brukar
beaktad på kvätt, uppa och ned, tillt hon blir
krätt, och sedan rjunger moderna igen:

"Men när vi kom dit,
så va där inga hemma,

3.

ACC. N:R M.10609:8.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

mer än ett par hundra (= hundar)
som låg under häcken
i ruska på läcken,
i sa "vov, vov".

När moderen på slutet sa "vov, vov", så ruskade
hon häcket hårt. Det var delta, som häcket tycktes
var riktigt och med spänning väntade på.